

SUOMEN MOOTTORILIITTO RY
Vetoomusistuin

PÄÄTÖS
19.3.2024

VETOOMUKSEN ESITTÄJÄ

Jyri Pernu, kilpailijanumero 333 Snowcrossin ajajaluokassa 'Pro Lite', jäljempänä "Pernu". Vetoomuksen on allekirjoittanut myös Pernun huoltaja Juha Pernu, koska Pernu on alaikäinen.

VETOOMUKSEN KOHDE

Vetoomus koskee Parikkalassa 4.2.2024 järjestettyä SM Snowcross osakilpailua.

Kilpailun Pro Lite luokan toisen karsintaerän (ryhmä A) viimeisessä 180 asteen mutkassa ennen maalisuoraa Emil Herten, kilpailijanumero 7, (jäljempänä "Herten") osui Pernun kelkaan sillä seurauksella, että Pernu kaatui ja menetti johtoasemansa kyseisessä lähdössä.

Pernu teki tapahtumasta kilpailupaikalla vastalauseen. Kilpailun tuomaristo kuuli Pernua sekä kilpailun johtajaa ja ratatuomaria (kärkikelkan seuraaja/ruutulippuhenkilö). Käsiteltyään vastalauseetta tuomaristo totesi, että johtokelkan vauhti hidastui, ajolinjat leikkasi ja sukset osuivat. Tuomaristo katsoi, että kyseessä oli kilpailutilanne ja hylkäsi vastalauseen. Vetoomus kohdistuu tuohon tuomariston päätökseen.

VETOOMUS

Vetoomuksessaan Pernu vaatii Hertenille kymmenen sijoituksen rangaistusta, koska katsoo, että tapahtuma oli tahallinen Snowcross-sääntöjen kohdan 090.12.4 mukainen vaaraa aiheuttava ja epärehellinen teko.

Vetoomuksen mukaan Pernu johti erää ja tuli tuohon mutkaan ennen Herteniä. Tässä tilanteessa Pernu ajoi mutkan sen vallia pitkin ja Herten käänsi kelkan mutkan alussa mutkan sisäosaan. Tämän jälkeen Herten ajoi mutkan sisäosasta Pernun kelkan kylkeen. Pernun mielestä kontakti oli raju ja sen takia hänen kelkkansa kaatui ja hän menetti sen hallittavuuden.

Pernun mukaan Herten ei yrittänyt jarruttaa eikä kääntää kelkkaansa välttääkseen törmäystä. Pernun mukaan törmäys oli tahallinen, epärehellinen ja vaaraa aiheuttava.

Pernu menetti tapahtumassa kolme sijaa ensimmäiseltä sijalta neljännelle sijalle. Pernu on liittänyt vetoomukseensa linkin kilpailusta kuvattuun videoon, jossa tapahtuma näkyy kahdesta eri kuvakulmasta.

ASIAN KÄSITTELY

Vetoomusistuimen toimivaltaa ei ole kiistetty tässä asiassa. Vetoomus on jätetty ja vetoomusmaksu suoritettu Moottoriliiton urheilusäännösten mukaisesti. Näin ollen vetoomusistuin on toimivaltainen käsittelemään tämän asian.

Vetoomusistuin on saanut pyytämänsä kirjalliset lisäselvitykset kilpailun valvojalta sekä kilpailun johtajalta.

Aikataulusyistä vetoomusistuin kuuli 29.2.2024 Herteniä sekä hänen huoltajaansa Juha Herteniä ja antoi heille tilaisuuden esittää näkemyksiään tapahtumasta. Juha Herten myös tulkkasi tarvittaessa, koska Herten on ruotsinkielinen. Kuulemisen loppuksi Herten myönsi saaneensa täydet mahdollisuudet puolustaa itseään tässä asiassa.

Myöhemmin toisessa tilaisuudessa 12.3.2024 kuultiin Pernua, kilpailun valvojaa sekä kilpailun johtajaa.

Vetoomusistuin oli myös päättänyt kuulla tässä yhteydessä moottorikelkkalajin asiantuntijana lajiryhmän jäsentä Osmo Määttälää. Urheilusäännösten kohdan 019.2.1 mukaan vetoomusistuinta voi avustaa lajinsa asiantuntijana kyseisen

lajin lajipäällikkö. Koska moottorikelkkalajien lajipäällikkö toimi nyt kyseessä olevassa kilpailussa kilpailun valvojana, hän on siten mainitun sääntökohdan mukaisesti esteellinen toimimaan vetoomusistuinta avustavana asiantuntijana tässä tapauksessa. Tämän takia vetoomusistuin päätti kuulla moottorikelkkalajin asiantuntijana Osmo Määttälää.

Molemmissa tilaisuuksissa kuultaville näytettiin mainittuja videoita, joiden perusteella vetoomusistuimen jäsenet esittivät kysymyksiä kaikille kuultaville.

Kilpailun valvojan ja johtajan näkemykset

Kilpailun valvoja tuomariston puheenjohtajana kertoi, ettei nähnyt tilannetta itse paikan päällä, mutta katsoi tilanteen useaan kertaan videoilta. Lisäksi hän kuuli tilanteen nähnyttä kilpailun johtajaa sekä maalihyppyrillä ollutta ratatuomaria. Valvoja katsoi, että Pernu ajautui pois linjaltaan ja tällöin Herten näki tilaisuuden lähteä ohittamaan Pernua sisäkautta. Edelleen hän katsoo, että vaikka kilpailijoiden ajolinjat tuossa tilanteessa leikkasivat, niin Herten ei kuitenkaan tahallaan törmännyt Pernuun. Hän katsoo tilanteen olleen kilpailutilanne vaikkakin harmillinen, koska kelkkojen osuma sattui juuri, kun Pernun kelkan sukset oli töyssyn takia ilmassa.

Kilpailun johtaja, jota tuomaristo oli kuullut vastalauseita käsitellessään, kertoi nähneensä tilanteen maalihyppyriltä, joka oli arviolta alle 50 metrin päässä kyseisestä mutkasta. Myös kilpailun johtaja katsoi, että kontakti ei ollut tahallinen, koska Herten ei tullut erityisen kovaa tai aggressiivisesti tuohon mutkaan.

Molemmat korostivat erityisesti sitä, että Pernun kelkka oli juuri kosketushetkellä pompannut töyssystä osittain ilmaan, jonka seurauksena väistämättä ja valitettavasti tapahtui kaatuminen.

Pernun esittämät näkemykset

Pernu katsoi, että suksen kärjellä toisen kilpailijan sukseen osuminen on väärin ja niin ei saa tapahtua. Sen sijaan on sallittua, että sukset ovat vierekkäin kontaktissa toisiinsa.

Edellä oleva saa valita ajolinjan. Pernu itse ajoi mielestään selvää ajolinjaa ja takana tuleva Herten näki tämän. Hertenin olisi tullut Pernun mukaan reagoida aiemmin hidastamalla ja kääntämällä omaa ajolinjaansa enemmän maalisuoralle päin.

Herten olisi Pernun mielestä tässä hyvin ehtinyt muuttaa ajolinjaansa ja välttää törmäyksen. Pernun mielestä Hertenin olisi ennen törmäystä pitänyt hidastaa tai jarruttaa. Videoista kuitenkin näkyy, että Herten ei jarruta eikä hidasta.

Juuri ennen törmäystä Pernu näyttää hidastavan, kysyttäessä hän kertoi tämän johtuneen siitä, että hänen kelkkansa tuli aliohjautuvaksi ja hidastamalla hän yritti saada painetta suksilleen ja siten parempaa ohjautuvuutta. Pernun mukaan takana ajavan tulee reagoida tuollaisessa tilanteessa eikä vaan jatkaa toisen hidastavan kelkan kylkeen.

Hertenin näkemykset

Herten kertoi ymmärtävänsä tilanteen siten, että koska kyseessä oli viimeinen kierros, niin edellä ajanut Pernu oli siksi jo mahdollisesti väsynyt tuossa vaiheessa. Mahdollisesti tämän takia Pernu ei huomannut Hertenin olevan heti takana ja sisämutkan puolella oikealla kääntyvässä viimeisessä mutkassa.

Pernu ilmeisesti oletti Hertenin ajavan mutkan vallissa Pernun takana. Tähän viittaa se, että Pernu juuri hetki ennen törmäystä katsoo nopeasti vasemmalle taakseen, vaikka Herten itseasiassa olikin jo heti Pernun takana oikealla puolella. Tämän takia Pernu ei ilmeisesti ollut valmistautunut siihen, että Herten yrittää ohittaa häntä oikealta sisämutkan kautta.

Herten ei kiistä Pernun kelkan kanssa jossain määrin risteävää ajolinjaansa, mutta pitää sitä normaalina kilpailutilanteena. Herten ei kysyttäessä myöskään kiistänyt ymmärtäneensä sitä, että tulisi tämän takia väistämättä törmäämään Pernun kelkkaan. Hän kuitenkin korosti, ettei tarkoituksenaan ollut yrittää kaataa Pernua, vaan yrittää ohittaa Pernu sisäkautta.

Herten korostaa, ettei kaatumista olisi tapahtunut, jos Pernu olisi ymmärtänyt tilanteen oikein ja valmistautunut kontaktiin. Edelleen Herten kertoo, että

Pernun kelkka oli vallissa olevan töyssyn takia ilmassa tuossa tilanteessa. Herten ei suoranaisesti katso, että tilanne olisi ollut vakava tai vaarallinen, vaikkakin tajusi kelkkojen osuvan toisiinsa.

Kysyttäessä Herten kertoi, että ei jarruttanut eikä kääntänyt tiukasti ohjaustaan sisämutkaan, koska katsoi ehtivänsä ohittamaan Pernun sisämutkan puolelta Pernun joutuessa vallissa olevan patin vuoksi hidastamaan.

Herten myöntää, että Pernun kaatuminen oli harmillinen seuraus siitä, että Pernu kelkka oli patista lähtenyt ilmaan irti lumesta. Mikäli Pernu kelkka olisi ollut lumikontaktissa, niin se ei olisi Hertenin kontaktin seurauksen kaatunut.

RATKAISUN PERUSTELUT

Vetoomuksen, pyydettyjen selvitysten ja muun asiassa esitetyn perusteella ja keskusteltuaan asiasta vetoomusistuin arvioi tilannetta seuraavasti.

Kelkkojen väliset kontaktit kilpailun aikana

Vetoomusistuin katsoo, että snowcross on luonteeltaan sellainen laji, jossa kelkkojen väliset kontaktit ovat usein väistämättömiä. Tuollaiset kontaktit eivät kuitenkaan voi aina olla hyväksyttäviä.

Snowcross-sääntöjen kohdan 090.12.4, ensimmäisen kappaleen mukaan *kilpailija ei saa syyllistyä säännönvastaiseen, epärehelliseen tai vaaraa aiheuttavaan käyttäytymiseen*. Snowcross-säännöissä ei ole sääntöjä kontakteista kelkkojen välillä kilpailun aikana. Näin ollen säännöt eivät suoraan anna ohjetta ei-hyväksyttävistä kontakteista.

Mainitun sääntökohdan perusteella vetoomusistuin kuitenkin katsoo, että ainakin sellaiset kontaktit, jotka ovat epärehellisiä tai aiheuttavat vaaraa, eivät voi olla hyväksyttäviä. Näitä epärehellisiä tai vaaraa aiheuttavia kontakteja voi tapahtua esimerkiksi äkillisten ja/tai ennalta arvaamattomien ajolinjojen muutoksien seurauksena.

Epärehellisiä kontakteja, jotka eivät ole vetoomusistuimen mukaan hyväksyttäviä, ovat ainakin sellaiset kontaktit, joiden tarkoituksena on vaikuttaa tai yrittää vaikuttaa kilpailun tuloksiin. Kilpailun tuloksiin ei saa vaikuttaa epärehellisillä kontakteilla. Kilpailun tulokset tulee aina määräytyä kilpailijan urheilullisen ajosuoritusten mukaan. Toisin sanoen snowcrossissa kilpailijan tuloksen tulee perustua taitojen ja kykyjen mahdollistamaan ajamiseen ei kontakteilla kikkailuun.

Vaaraa aiheuttavia ja siten ei-hyväksyttäviä kontakteja arvioitaessa on vetoomusistuimen mielestä otettava huomioon kontaktiin liittyvät riskit. Vetoomusistuin on aiemmissa päätöksissään korostanut, ja korostaa tässäkin tapauksessa, kilpailujen ja kilpailijoiden turvallisuutta.

Arvioitaessa snowcrossissa tapahtuvia kelkkojen välisiä kontakteja ja niiden hyväksyttävyyttä vetoomusistuin painottaa arvioinnissa sitä, kuinka kilpailija omassa ajosuorituksessaan suhtautuu turvallisuuteen liittyviin riskeihin. Tällöin tulee huomioida ei vain kilpailijan oma turvallisuus vaan myös muiden kilpailijoiden turvallisuus.

Vetoomusistuin katsoo, että selviä kilpailun ja kilpailijoiden turvallisuutta vaarantavien riskien ottamista ei tule hyväksyä ja niistä tulee seurata rangaistus. Tuollaisiin riskeihin vähättelevästi suhtautuva ajaminen ei myöskään ole aina hyväksyttävää.

Hertenin ajo

Vetoomusistuin arvioi Hertenin ajoa tässä tapauksessa seuraavasti.

Herten hidasti voimakkaasti mutkan alussa, käänsi kelkan selkeästi mutkan sisäosaan ja jatkoi sellaisella ajolinjalla, että osui Pernun kelkkaan. Videoista ei voi täydellä varmuudella nähdä sitä kuinka osuma tapahtui. Vetoomusistuin ei siten voi yksiselitteisesti todeta osuuko Herten suksen kärjellä Pernun sukseen.

Tilanteessa Pernun kelkka lensi ilmaan ja kaatui. Tämä ei kuitenkaan ollut vetoomusistuimen mielestä yksinomaan seurausta tuosta osumasta, vaan

siihen vaikutti aivan ilmeisesti myös se, että Pernun kelkka nousi ilmaan mutkassa olleesta töyssystä.

Osuman hetkellä Herten ei selvästi ollut Pernun edellä. Toisaalta Pernu ei äkillisesti tai ennalta arvaamattomasti muuttanut ajolinjaansa. Myöskään Hertenin ajossa ei voi nähdä äkillistä tai ennalta arvaamatonta ajolinjan muutosta.

Herten kuitenkin ajoi mutkan sisälinjalla niin kovalla vauhdilla ja kohti Pernua, että hänen on täytynyt ymmärtää väistämättä törmäävänsä Pernun kelkkaan. Tällaisessa tilanteessa Hertenin olisi vetoomusistuimen mielestä tullut yrittää estää törmäys esimerkiksi hiljentämällä, jarruttamalla tai ohjaamalla. Herten ei kuitenkaan tehnyt näin.

Vaikka vetoomusistuin ymmärtää, että kyseessä oli tiukka kilpailutilanne, jossa oli tarkoitus ratkaista erän voitto, vetoomusistuin kuitenkin pitää uskottavana sitä, että Herten ei pyrkinyt tahallaan ajamaan Pernun kylkeen. Hertenin ajoa ei siten voida pitää sellaisena epärehellisenä tekona, jolla olisi yritetty vaikuttaa erän tuloksiin.

Vetoomusistuin kuitenkin painottaa sitä, että koska Herten ei vielä selvästi ollut vasemmalla ajavan Pernun etupuolella, niin Hertenin olisi tullut pyrkiä ajamaan siten, että törmäys olisi vältetty.

Vaikka Herten ei tahallaan aiheuttanut tilannetta, niin vetoomusistuimen mielestä hän on kuitenkin arvioinut virheellisesti omaan ajoonsa liittyvät riskit ja siten osoittanut moitittavaa varomattomuutta toisen kilpailijan turvallisuutta kohtaan. Tämän takia vetoomusistuin katsoo, että Herten on snowcross-sääntöjen kohdan 090.12.4 tarkoittamalla tavalla osoittanut varomattomuutta ja ajanut tässä tilanteessa vaaraa aiheuttavasti.

Rangaistus ja sen oikeudenmukaisuus

Vetoomuksessa viitataan vetoomusistuimen aiemmin vuonna 2023 samantapaisessa tilanteessa tekemään päätökseen ja siitä annettuun rangaistukseen. Vetoomusistuin kuitenkin katsoo, että tämä tilanne ja mainittu

vuoden 2023 tilanne eroavat toisistaan monella tavalla eikä niistä seuraavia rangaistuksia voi rinnastaa toisiinsa.

Arvioituaan Hertenin törmäyksen vaarallisuutta ja ottaen huomioon Hertenin edellä kuvattu varomattomuus vetoomusistuin katsoo, että kolmen sijan rangaistus on urheilullisesti perusteltu.

PÄÄTÖS

Edellä olevan perusteella vetoomusistuin katsoo oikeaksi hyväksyä osittain Pernun vetoomus ja määrätä Hertenille kolmen sijan rangaistus tästä tapahtumasta.

Kilpailun tulokset on muutettava tämän päätöksen mukaisesti siten, että Hertenin sijoitus tässä erässä muuttuu ensimmäisestä neljänneksi ja Pernun sijoitus muuttuu neljänneestä kolmanneksi. Hertenin ja Pernun tästä erästä saamat SM-pisteet on muutettava mainittuja sijoituksia vastaaviksi. Muiden kilpailijoiden sijoituksistaan saamat pisteet eivät muutu.

Vetoomusmaksu palautetaan Pernulle.

(Allekirjoitettu)

Sakari Vuorensola

Vetoomusistuimen puheenjohtaja

Ratkaisuun osallistuivat puheenjohtajan lisäksi vetoomusistuimen jäsenet Tapio Nevala ja Hannu Tuomainen